

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150—L., lelévre 85—L.,

Egyes szám ára 4—L.

Külföldre egész évre 250—

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Száda Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Dr. Garda Kálmán

sz. 1868.—megh. 1933.

Hálnak, egyre hálnak, színe, java a magyarnak. Ismét szegényebbek lettünk közéletünkben egy drága, munkás, megértő lélekkel.

Árván, üresen maradt egy hely a kedves-meghitt családi életben, egy hely az anyaszentegyházban és egy pótolhatatlan értékes hely: a szövetségi eszme terjedéséért, megvalósulásáért küzdő, lelkes apostolok táborában! Dr. Garda Kálmán kiváló tehetségével, a dolgok menetét azonnal átlató ítélletével, nagy és tekintélyes ember volt az egyházi és polgári igazságszolgáltatás terén, de az a páratlan szeretet és lelkesedés, mellyel a szövetségi eszme harcolt, küzdelmét csaknem a mártírságig menő ki-

tartással vivta, harcolta, őt igazi apostollá tették. Hiszen ez az utolsó évtized, melyben — az utóbbi két évet leszámítva, — a szövetségi élet, a kétségek- és kálvária járás utjain vezetett, mi lett volna ebben velünk küzdő, remegő

harcosokkal, ha nem áll mellettünk, ha nem vezet Dr. Garda Kálmán lelkes szövetségi testvérünk az ő nyugodt, bizakodó és hívő lelkével!

Ősi, papi jellegű családból származott, s minden mondatán, megállapításán észrevehető volt az a hittel teljes evangéliumi biztatás: „mit féltetek, kicsiny hitűek?” bizatok, ne féljete!

Erős hitem, hogy a Gondviselő Isten őt prófétául, utmutatóul küldötte ezekben a nehéz időkben. Ugy tudott igaz örömmel örvendezni, midőn az egyszerű falusi nép körében terjedt, diadalmaszkodott a szövetségi eszme, mert mint mondotta: ez már bizonyos fokú értelmiségnek a jele. S mi-

ilyen közvetlenséggel és lebilincselőleg tudott beszélni a köznép nyelvén! Ahol járt, élénken megfigyelte a község életének minden mozzanatát.

Egy ember nagyságának — a lélek nagy-

Dr. Garda Kálmán.

ságát értem — megítélésére sokszor igen jellemző az a benyomás, melyet megjelenése a népre tesz. Visszaemlékezem volt egyházközségemben (Homorodszentpál), a Hangya szövetkezet 25 éves jubileumán való részvételére Dr. Garda Kálmánnak. A zsufozásig megtelt szép nagy templomban olyan szövetkezeti próféta beszédet mondott, hogy egyik hívem így jellemezte:

„Na, Tiszteletes Uram, az a Garda igazgatósági alelnök ur fáin ember. Mikor ott a templomban kivetette a mellit s elkezdett beszélni, hát pap legyen a talpán, aki még úgy tudjon beszélni! Elhallgattuk volna akár meddig.“

Ez a megértő, szerető lélek tette őt nagyra kedvelté mindenütt, minden körben. Ez vitte, emelte őt a megérdemelt, megtiszteltetésekben fennebb és fennebb, egyháztársadalmi és szövetkezeti téren.

Azon tény mellett, hogy a közbizalom a

Hangya szövetkezeti központban elérhető magasabb tisztségre emelte, e téren való válóságát mutatta az a körülmény is, hogy Román Nemzeti Szövetkezeti Hivatal Vezetőtanácsa technikai bizottságának is tagja, ami kisebbségi szövetkezeti életünknek előnyt jelentett.

Sok drága lelkiadományt nyert a től, de nem volt önző, hiven sáfárkodva örömmel osztotta szét lelki kincseit. Eltérése és a tőle való elválás fájdalmas, de az Istent, hogy nekünk adta s érettünk mutatásunkra példaadóan munkálkodott egyen emléke áldott.

Temetése március 28-án volt a nyenyedi református templomból óriási részvétel mellett. Vásárhelyi János püspök helyettes temette. A sirnál a szövetkezetében Dr. Harmath János, Hangya vezetője mondott bucsút.

Ürmösi József

Milliárdok a Skoda-botrány mecsarában.

Ennek az esztendőnek a tavaszára megérett a Skoda-féle hadianyag szállítás körüli visszaélés ügye annyira, hogy hangos botrányban kellett kipattannia. Amikor a költségvetésben, tisztviselői fizetésekben olyan helyzetparancsoló jelszavakkal viszik keresztül a csökkentést s amikor a kisebbségi egyházak, iskolák államsegélyét azon a címen törlik le, hogy nincsen pénz, akkor a jóhiszeműség a szegényes államkassza legodaadóbb takarékoságát tételezheti föl. A Skoda-botrány a legnagyobb csalódással szolgál a jóhiszemű feltételezések számára. A szegény kisebbségi tanító nyomorának az enyhítésére nem jut az állampénztárból apró garas, de a milliárdok hatalmas összegei szerepelnek a pilseni ágyúgyár ügynökének titokzatos elszámolásai között. Ennek adataiból nem tudták még pontosan megállapítani, mennyi eshetett a megrendelt árunak az árába s mennyit juttattak a megvesztegetettek zsebébe? A bukaresti lapok és parlamenti felszólalások tíz-tizenkétmilliárdos megrendelésről beszéltek, a miniszterelnök a parlament előtt tett kijelentéseiben őt és egynegyed milliárdot ismert el. De nem hangzott el sem hivatalosan, sem az ellenzéki oldalról, sem a román sajtóban egyetlen egy hang sem, amely egy szóval is cáfolta volna,

hogy ezeknek a mérhetetlen nagy összegnek egy részét közönséges megvesztegetésre fordították, amit nagy befolyású emberek Berlinben vágtak zsebre. Mekkora lehetett zsebre vagott összeg? Valószínű, hogy sohasem fogunk pontos kimutatást látni, talán még hozzávetőleges elszámolást sem. A botrány lezajlik majd úgy, hogy a megvesztegetés felhalmozódott gyanús titokzatoságja sebb részéről nem fejtődik le a titok leple. Ha csak a kisebb mértéket alkalmazzuk a megvesztegetés nagyságának az elképzelésére, mondhatjuk, hogy egymilliárdot adtak a célra. Ez lebben ezer millió volna. Ha ez az összeg ezer ember között osztották volna fel, az arányban, e nyomorult pénztelen világban ezer emberből csináltak volna dusgazdagokat — abból a pénzből, amit adóztattak be a tönkrement polgároktól. Mennyi iskolát lehetne ilyen összegnek csak csak az országból boldoggá tenni, milyen hatalmas turvára épülhetnének belőle, vagy hány végrehajtás könyörtelenségén, mennyi fájdalom nyomorúságán lehetne ezzel segíteni.

Valószínű, amit a bűnös kéz az ember kezében a megvásárolt zsebébe eszdt, az összeg jóval nagyobb kell hogy legyen.

Hitler — diktátor. A német nemzetiszocialista párt vezére nem tartja elégnak azt, hogy nagy parlamenti többségre támaszkodhatik: kivételes, diktatori hatalmat kért és kapott a német országgyűléstől. Nagy terveinek keresztülviteléhez még nem kezdett hozzá. Ezzel nem kelthetett csalódást, mert egy olyan nagy államban el sem gondolható nehézségű gazdasági helyzetben máriól-hónapra csodákat csinálni nem lehet. Nagyobb baj az, hogy a belső rend nem szilárdul. — Nem az ellenzéki pártok okoznak bajt. Azok csaknem teljesen elnémultak. El is gyengültek, mert soráikból sok ezren pártoltak át a Hitler táborába. Saját szövetségesei elégedetlenek a helyzettel. Különösen a vasszakos szervezet, amely Németország hadviseltjeinek legnagyobb részét magába foglalja. Egy nagyobb városban, Braunschweigban nyílt összeütközésre került a dolog, jórészt azért, mert a nemzeti szocialisták itt is, mint mindenütt, erőszakkal ragadták kezükhöz a hatalmat. A dolgot elsimították, de a keserűsége megmaradt s újabb alkalommal megint ki fog ütközni a belső ellentét feszültsége. Ezenkívül nagy harc folyik a zsidók ellen. Őket kiszorították minden közhivatalból és gazdasági téren is le akarják törni, megszervezve a német népet, hogy zsidóktól ne vásároljon. Ennek az eljárásnak állítólag az az oka, hogy a külföldi sajtó Hitler-ellenes magatartása a zsidók izgatásának a következménye. Azonban a Hitler zsidóellenessége régismert dolog s lehet, hogy minden előre megállapított terv szerint megy. Mindebből az látszik, hogy a

német helyzet még távol van a megnyugvástól. Hónapok, esetleg évek telnek el, amíg kialakul. És bizony addig az európai helyzet rendezettsége is alig következhetik be.

Japán kilépett a Népszövetségből. Ez a nagyjelentőségű lépés annak a magatartásnak a következménye, amit a Népszövetség a japán kínai eljárásával szemben tanúsított. Nem jelenti Japán teljes szakítását a Népszövetséggel — hiszen a leszereplési tanácskozásnak Japán, Amerikához hasonló módon, továbbra is tagja marad — de mégis súlyos csapást jelent a népszövetségi gondolatra nézve.

Japán kilépésével megürült egy tagsági hely a népszövetségi tanácsban. Erre a kisantant-szövetség, mint ujjonnan alakult nagyhatalom, igényt jelentett be. A népszövetségi tanács azonban úgy határozott, hogy a megürült helyet nem tölti be.

Franciaország fizet. Ellentétben a fizetést megtagadó határozatával, Franciaország most arra határozta el magát, hogy amerikai adósságainak törlesztését folytatni fogja. Így elhárult a legkomolyabb akadály az európai államok amerikai adósságainak újabb rendezése elől s megbízható hírek szerint ez a rendezés közelebről, talán még június előtt, meg fog történni, még pedig Európára előnyös módon. Bizonyára Roosewelt elnök is belátta, hogy annyival kell megelégednie, amennyit Európa adni tud.

Az angol javaslat. MacDonalddal leszerelési tervzetét, Lengyelország kivételével, minden állam elfogadta a tárgyalás alapjául és a tervezet tanulmányozásáért négy héttel elhalasztották a leszerelési tanácskozást. A tárgyalások újabb megnyitása után a leszereléssel együtt a politikai

kérdések, köztük a revízióké is tárgyalásra kerülnek. Alább is ez a Mussolini tervében Angolország is támaszja. Ez magyarázza meg a két tant államoknak a revízió adott együttes tiltakozó mekkorát.

Ausztriában irányváltás. Még pedig Hitler felé. Egy érik a nagyarányú tüntetés nemzeti szocialista gond mellett, a Hitler támadásáig a hatóságok is megtorolnoba Hitler nem is osztrák lampolgár. Ugy látszik, aztrák politika iránya határatan a Németországhoz való lakozás mellett van. Folytolyosodó gazdasági helyzet Ausztria alig is láthat mászető utat.

Magyar siker. Egy magyar gyártmányú kis repülőgépet Gerle 13 a neve mindenfűnés nélkül körül repült Földközi-tengert — három alatt tizenöt ezer kilométert, den baj nélkül. A földről látszik nagyobbak egy jásaskánál, mégis — diadalma meg tudott birkózni a tá időjárás vad viharával. M ünnepléssel fogadták bátor tőit.

NONFIRNÁCI EMLEKLAPO

szép ízlésű többszínű mással, vastag könyvpar

17×25 cm. nagyságban
Lei 250

23×31 cm. nagyságban
Lei 3'—

Kapható a

MINERV

könyv- és papírkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina
(Deák Ferenc-u.) I.

Rapportok és hírek

Tavaszi a politikában.

A történelem tanúsága szerint nemzeteknek és országoknak az életében legtöbbször a tavasz hozott fordulatot. Hogy miért éppen a tavaszi hónapokban szoktak a népek életében változások bekövetkezni? — a tudósok még nem tudják tökéletesen megmagyarázni. Talán azzal áll ez összefüggésben, hogy a tél hidegétől és nyomorúságától, nyomasztó hangulatától elkinzott szervezet, mint a legelőre jutott csikónak szilajodik és a testében rejlő lefékezett erőknél szabad utat enged.

Bizonyos, hogy a nemzetközi politikában hónapok óta nem történt annyi fontos esemény és kezdeményezés, mint most néhány hét óta. Egy hatalmas birodalom, Németország, a fejlődésnek egészen új útjára lépett. Az államok közötti kapcsolatok és a nemzetközi erőviszonyok az olasz, angol, francia és német tárgyalások után egészen új helyzetet teremtettek Európában. Ennek eredményei ma még kiszámíthatatlanok.

Szóval az egész világon élénkség észlelhető a politikában. — Nem lehet csodálkoznunk tehát azon, hogy nálunk is fellélekült a helpolitikai élet március rügyfakasztó napsugarainak melegében. Mint ahogy azonban a napsugár nemcsak a virágot és a hasznos növényeket csalja ki a földből, hanem a tövist és a gázt is, a politikai életben is azt látjuk, hogy nemcsak a jó, hanem a rossz is felütötte fejét.

Közelebbről irtunk arról lapunkban, hogy a magyar nép között veszedelmes iratokat ter-

*Ideális, birtos, olcsó,
kellemes harkajló az
Artin - dragée.*

jesztenek. Figyelmeztetjük olvasóinkat arra, hogy saját érdekükben ne fogadjanak el ismeretlenektől újságokat és iratokat. Arról is megemlékeztünk előző számunkban, hogy a kormány zsoldosai, az úgynevezett gazdasági párt egész Erdélyben megkezdte kutmérgező munkáját. Ezzel kapcsolatban szükségesnek látjuk, hogy az *Országos Magyar Párt udvarhelymegyei tagozatának* köriratát közölve, felvilágosítsuk olvasóinkat arról, hogy mit akarnak a pártbontók?

Ime mit mond az udvarhelymegyei Magyar Párt.

„Aki a Romániához szakított magyar nemzetresz 14 éves kisebbségi sorsát figyelemmel kíséerte, tudja, hogy a Magyar Párt nem csupán a napi politikát szolgáló szervezet, hanem ennél sokkal több: a romániai magyarság nemzetársadalmi szervezete. A nemzeti életnek a nemzeti jogok adják meg a tartalmát s minthogy a Magyar Párt a nemzeti jogok elérhető legteljesebb mennyiségéért küzd, ezért küzdelme nem politikai, hanem nemzeti küzdelem. Ez önvédelmi küzdelem terjedelmét és eszközeit a törvényesség, a becsület és a nemzethűség határozzák meg.

Ennek a küzdelemnek élén a nemzet legjobbjai állanak. — Történelmi nevek hordozói, akik tudják, mivel tartoznak a multnak és mit vár tőlük a jövő. S a vezérek mellett ott állanak a dolgozó társadalom más osztályainak képviselői az

eke, az iparos szerszám és toll munkásai: a munka született emberei. A küzdelem céljával nem mandátumok, nem hivatali állások, nem az egyéni életnek kikunyorált vagy kihízelgett apró előnyei vannak kitűzve, hanem nagy, nemzeti eszmények elérése: nemzeti nyelv, nemzeti iskola, egyenlő közteherviselés, a magyar ifjúságnak a közpályákon való elismerése és boldogulása, a gazdasági előhaladás és népjólét, röviden: a napsugaras nemzeti élet.

E nagyszerű cél elérésének azonban egy feltétele van: a nemzeti egység.

És éppen ezt az egységet furják tizennégy esztendő óta a nemzetárulás férgerei. A nemzet renegátjai mindent megpróbáltak, hogy még egy „magyar“ pártot tudjanak csinálni, nemzetrontó vállalkozásainak szebbnél-szebb neveket adtak, elnevezve azokat Néppártnak, Székelydemokratapártnak, Gazdapártnak, Gazdasági Szövetségnek — csak hogy két táborra szakítsák a magyart.

Most újabb akciót indítottak, újból pártot szerveznek. Titkolják ugyan a politikai célt, sőt azt mondják, hogy szervezkedésük csak gazdasági jellegű, de ugyanilyen szervezkedésben kötöttek politikai paktumot egy politikai párttal a legutóbbi választásokra. Sőt az is letagadhatatlan tény, hogy eddig minden választáskor politikai szolgálatokra kínálták fel magukat és az is tagadhatatlan,

hogyminden kormány el is fogadta és fel is használta szolgálataikat —: a magyarság küzdelmének a gyöngítésére.

Mi a célja tehát politikai szervezkedésüknek? A magyarság részére akarnak-e több jogot követelni, mint a Magyar Párt? Hisz erre éppen nem lehet reményük az egységbontással. Nem, nem többet akarnak ők követelni, mert akkor nem támogatnák őket a kormányok. Az ő hivatásuk és szerepük nem a jogok kikövetelése, hanem a lemondás és az ékverés.

Ilyen pártra a romániai magyarságnak nincs szüksége és józan gondolkozásu magyar ember nem hagyja ott a Magyar Pártot, csak azért, hogy beléphessen egy más pártba, amelynek a magyarság általános nagy érdekeihez semmi köze nincs."

Szíveljék meg olvasóink az ndvarhelyi szózatot és ügyeljenek arra, hogy lelkükben a tavaszi napsugár hatására csak a hasznos növények kapjanak erőre, hogy elnyomjanak minden olyan gatz és burjánt, amelyek a magyar egység életerejét veszélyeztetnék.

Titulescu tiltakozik. Közöltük lapunkban, hogy az olasz-angol béketervvvel szemben a kisantant ellenséges álláspontot foglalt el. Titulescu külügyminiszter Párisba és Londonba utazott, hogy tárgyalásokat folytasson ez ügyben a francia és angol kormányokkal. Hír szerint Titulescu hivatalosan is tiltakozott a nagyhatalmaknál az olasz-angol béketerv megvalósítása ellen.

A magyar Párt akcióba lépett a magyar postamesterek érdekében. Laár Ferenc, magyar képviselő a parlamentben tiltakozott a póstalgazgatóság egy ren-

delkezése ellen, hogy a magyar postamestereket négy hónapi felmondási idő után elbocsátják állásaikból. A magyar képviselő kifejtette, hogy a magyar postamestereket nem lehet szolgálataikból elbocsátani azért, mert románokkal akarják állásaikat betölteni. Laár Ferenc felszólalása végén kérte a kormányt, hogy intézkedjék, miszerint ne bocsássonak el tisztviselőket mindannyiszor a postától és vasutatól, mikor a vezérigazgatók személyében változás történik.

A vasutasok ügyében nagy sikert ért el a Magyar Párt. Közöltük lapunkban, hogy a Magyar Párt nehéz küzdelmet folytatott a parlamentben az állásukból elbocsátott vasutasok érdekében. A kamara ugyanis visszavetette Gyárfás Elemérnek a szenátus által elfogadott azon javaslatát, hogy a román nyelv nemtudása miatt elbocsájtott magyar vasutasoknak maradjon meg nyugdíjjogosultságuk. A magyar parlamenti csoport tagjainak szívós küzdelme után végre is a parlament és a miniszter belátták a Magyar Párt álláspontjának helyességét és így a kamara is megszavazta a törvénynek azon szakaszát, mely kimondja, hogy azok a vasutasok, akiket a román nyelvvizsgán való elbukásuk miatt bocsájtanak el állásaikból, nem veszítik el nyugdíjjogosultságukat.

Több ezer teljesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbefeg

igazolja kiváló hatását az OLÁH KAROLY plebáros által feltalált Antiphysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. Ismeretlő füzetel díjlanul küld a gyógyszer készítője: OSVÁTHI gyógyszerész Tg.-Mureg-Marosvásárhely.

Tudósítások

Sürgösen kitézik az új konverziós törvény tárgyalását. A karesti ujságok hiradása szerint a kormány nagyon komolyan foglalkozik a konverzió kérdésének megoldásával. Bukarest hírek szerint bizonyosra vehető, hogy az új törvényjavaslat legkésőbb 12-ig feltétlenül a parlament elé kerül. Erre való tétellel a parlament ülésze meg fogják hosszabbítani. A törvényjavaslat előkészítésén az igazságügyminiszter vezetés alatt nagyobb bizottság munkálkodik.

Melyik 100 lejes hamis? A legutóbb forgalomba került 100 lejesek között kétféle pénz forgalomban. Sokan azt állítják, hogy azért kétfélék a 100 lejesek, mert egy részük hamis. A igazság ezzel szemben a következő: A pénzügyminiszterium forgalomba hozott ezüst 100 lejeseket a francia és angol pénzverdében csináltatta. Az Angliában készült 100 lejesek — megkülönböztetésül a franciáktól — az évszám mellől mindkét oldalon egy-egy vízszintes vonal látható. Mint az angol pénzverdében készült 100 lejesek későbbben kerültek forgalomba, mint a vonások nélküli, Franciaországban készült 100 lejesek, az évszám mellől a vonásokkal ellátott 100 lejesek egyesek hamisaknak tekintik. A Banca Nationala vezetői közli, hogy az ezüst 100 lejesek között csak nagyon kevés és nagyon könnyen felismerhető hamisítvány van, viszont az Angliában vert, évszám mellől a kis vonással ellátott 100 lejesek épügy valódiak, mint a Franciaországban vertett 100 lejesek.

Ninesenek székelyek? Az Uni-
 sul című ujságban Popa-Lit-
 tanár cikket írt a székely-
 gről. Cikkében kifejti, hogy
 kely nép nem volt soha és
 a sincs. Az egész székelység ki-
 ált legenda. A „tudós” tanár
 kéből a következőket ragad-
 k ki: „A valóságban nem léte-
 székely tömeg és mégke-
 sbbé ugynevezett Székelyor-
 ág. Csak a valóság meghami-
 ása és a nemzetközi vélemény
 csapása által érhatték el a ma-
 arok, hogy úgy állíthatták be
 helyzetet, mintha a székelyek
 ománia közepében külön töme-
 képeznének és akiknek ré-
 re a magyar, vagy idegen
 ok, akik a magyarok szolgálá-
 ban állanak, ha nem is az
 yaországba való haladéktalan
 kebelezést, de egy szabad te-
 let létesítését követelik, amely
 szekösse őket az anyaország-
 A székelység az 1848. utáni
 ók találmánya, hogy azt a be-
 omást keltsék, mintha egy
 kely hatalom léteznék és, hogy
 zzel egyidőben valóságos hatal-
 at létesítsenek Erdély belsején
 en és a románság közepében,
 mely lerázva magáról a job-
 agyság jármát, fenyegető ve-
 zedelem volt Magyarország és
 rdély nemrég létrejött egye-
 állására nézve. Egyébként ugyan
 en találmány volt hajdan az
 ynevezett Székelyország,
 melyben a románok, minden
 guktól megfosztva, jobbágy-
 gra voltak kényszerítve és
 minden kiváltságokkal megál-
 t székelyek szolgálatába vol-
 ak állítva.
 Nem létezik a székely egység,
 mert nincs az egész Erdélyben
 yellen vidék, egyetlen község,
 melyet teljesen szászok laktá-
 k és ne lenne benne több vagy
 vesebb román is, ugyanugy
 m létezik egyetlen székely

falu sem, amelyben valaha ne-
 lakott volna, vagy jelenleg is ne-
 lakna román is.”

Egyetemi tanár becsülete.
 Gheorghe Pascu, jasiu egyetemi
 tanárt, a bölcsészeti kar igazga-
 tóját, felfüggesztették állásától.
 Pascu ellen hamisítás, hűtlen
 kezelés és csalás miatt bünygyi
 eljárást indítottak.

Tűz Lokodon. Lokod, udvar-
 helymegyei községben nagy tűz
 pusztított. Leégtek Balácsi Fe-
 renc, Szöcs András és Sándor
 Domokos utódainak csürjei. A
 két előbbi gazdánál az összes
 állatok bennégtek az istállóban.
 A kár meghaladja a százezer
 lejt. Benedek, unitárius lelkész-
 nek és a helybeli s a szomszéd-
 dos községek lakosságának kö-
 szönhető, hogy nem keletkezett
 nagyobb tűzvész.

**Vörhenyjárvány pusztit Gyergyó-
 békáson.** Gyergyóbékas köz-
 ségben ijesztő mértékben terjed
 a vörhenyjárvány. Eddig közel
 száz ember betegedett meg a
 veszedelmes betegségben. A me-
 gyei orvosi hivatal minden in-
 tézkedést megtett a járvány el-
 fojtására.

Tizenhatszor szavazott le. A
 kolozsvári, városi választáson
 egy diák a román blokk listá-
 jára tizenhatszor szavazott le.
 Választói jogosultsága sem volt.
 Ezeket a rendőrségi jegyzőkönyv
 állapította meg...

Bányász-halál Petrozsényban.
 A munkanélküli bányászok kö-
 zül Petrozsényban sokan foglal-
 koznak azzal, hogy a gyári és
 bányahulladékban szemet keres-

nek. Az összeszedett szemet
 vagy saját céljaikra használják
 fel, vagy eladják. Közlelebről
 nagyobb csoport foglalkozott
 megint ezzel a munkával. A sa-
 lak beomlott és nyolc embert
 maga alá temetett. Öt ember
 meghalt, hárman életveszélyesen
 megsebesültek.

Óriási éhínség van Kinában.
 Kinában nagy éhínség veszedel-
 me fenyeget. A veszély különö-
 sen Senszi tartományban nagy.
 Ezen a területen kétmillió em-
 bert fenyeget az éhen halás ve-
 szedelmé. A lakosság nyomorát
 nagy mértékben fokozza, hogy
 járványos betegségek is pusztí-
 tanak.

Haláleset fadöntés közben.
 Diósd, szilágymegyei községben
 Kulcsár Ferenc Istváné fákat
 vágott ki a kertjében. Egy szil-
 vafa, mikor kidőlt, leütötte Kul-
 csár kilenc éves kislát. A sze-
 rencsétlen fiucska néhány órai
 szenvedés után meghalt. A hiva-
 talos vizsgálat megállapította,
 hogy a szülöket a szerencsétlen-
 ségért nem terheli felelősség.

A nevető falu. A japán nép
 sohasem nevet csak mosolyog.
 Épen ezért nagy feltűnést keltett,
 hogy egy Tokió mellett levő fa-
 luban mindenki hetekig nevetett.
 Kiküldtek egy bizottságot, amely-
 nek elnöke telefonon tett jelen-
 tést, de ő maga is folyton nevetett.
 Elesapták. Végül egy akadémiai
 tanár megállapította, hogy a falu
 határában olyan gombafajta te-
 rem, amelynek élvezete ingerlően
 hat a nevetőizmokra. És mindez
 Tolnai Világlapja egyik Tokió-
 ban élő olvasója írta meg a nép-
 szorú képeslap szerkesztőségének.

Kossuth sírjához . . . Budapesten, a Kerepesi temetőben Kossuth Lajos sírjánál egyik napon csonttá aszott, reszkető fejú aggastyán jelent meg. Hőfehér haját a negyvennyolcas nemzetőrség kopott sapkája fődte és foszlányos paraszti gunyáján megfakult nemzetiszínű szalagok lengedeztek. Hosszu időn át térden állva imádkozott, majd ájlatoskodásának bevégzése után letelepedett egy közeli padra és tarisznyájából jóízűen falatozott...

A temetőlátogatók közül többen körülfojták, beszélgetésbe elegyedtek vele s ekkor derült ki, hogy az öreg ember Görgey Artúr tábori futárja volt, aki most az erdélyi Kudzsir községből azért zarándokolt fel Budapestre, hogy imádkozhasson Kossuth Lajos sírja mellett. A nagy utat — faluról-falura sokszor gyalogosan vándorolva — negyvenkét nap alatt tette meg és érdekes véletlen folytán, éppen Kossuth halálának harminckilencedik évfordulójára érkezett a fővárosba.

A nagy idők tanuja reszkető kézzel szedegette elő tarisznyájából a megsárgult negyvennyolcas nyomtatványokat, amelyeket drága ereklyék gyanánt máig megőrzött. Megmutatta Görgey sajátkezűleg irt levelét is, amelyben a tábornok igazolta, hogy Gonda Bálint mellette a hatvani, tápióbicskei és isaszegi csatákban buzgó szolgálatokat teljesített.

— Tizenhat éves gyermek voltam, — emlékezett most az öreg Gonda — amikor 1848-ban beállottam Görgey seregébe. A tábornok maga mellé vett és a nagy csatákban levelekkel küldözgetett ide-oda. Minden megbízatását becsületesen elvégeztem. A golyók sokáig elkerültek és csak az Isaszeg mellett folyó

harcokban sebesültem meg. Mellemen talált az ellenség golyója. Összeestem. Ekkor vérben fetrengve Görgeynek nálam levő levelét darabokra téptem és elnyeltem, hogy ne jusson illetéktelen kezekbe. Sokáig kórházakban feküdtem és amikor kikerültem, akkor már a muszkák leverték a magyarokat.

— Hazamentem Erdélybe, de nem sokáig lehettem otthon. Az osztrákok besoroztak katonának és elvittek a mexikói harcokba, ahol Miksa. császárt megölték. Levelet irtam Görgey tábornoknak és az ő közbenjárására — mint ő z v e g y édesanyámnak egyetlen fiát — elbocsátottak a katonaságtól. Ezóta Erdélyben élek napszámos munkából. Amíg Ferenc József élt, havi 20 forint kegydíjat kaptam. Most mint munkaképtelen magányos öregember 80 lej havi támogatásban részesülök — a románoktól. Kivülem már csak egyetlen magyar ember él Erdélyben, aki Kossuth apánk zászlója alatt harcolt. Geszti Mihálynak hívják és jelenleg Aradon lakik. Ő Nagy Sándor tábornoknak volt a szolgálója és arról nevezetes, hogy ugyanazon a napon született, mint Ferenc József. Tavaly töltötte be a százharmadik életévét.

— Bár gazdámat, Görgey tábornokot nagyon szerettem, mégis mindig az volt a vágyam, hogy meglátogathassam Kossuth apánkat. Sajnos, élve nem sikerült. Amióta holttestét hazahozták, folytonosan készülődtem a sírjához, de az utazási költséget képtelen voltam összehozni. Tovább már nem bírtam várni, mert érzem, hogy nem sokáig élek. Április 12-én utra keltem Kudzsirból. Faluról-falura vándoroltam és a jószívű magyaroktól összekéregtettem a szükséges pénzt. Most már nyugodtan megyek haza — meghalni . . .

Predeal felé megszünt a vasuti forgalom. A vasuti forgalma Predeal felé a vasuti forgalmat Alsótömös és Predeal között átszállással bonyolítja. Predeal előtt ugyanis egy utat javítanak és, amíg a munkálatokkal elkészülnek, a közlekedés a vasuti forgalom Bukarest szünetelni fog.

Hármas ikrek. Perozsén egy bányászsaládban hármas ikrek születtek. Mindhárom fiú. Konstancában munkás asszonynak születtek hármas ikrei. Két fiú és egy lány.

Jelentkezniük kell az adórálékosoknak és adóeltiltásoknak. Az egyenes adókról törvény érvénybe lépett. A pénzügyminiszter ez alaptörvényből elrendelte, hogy nem szünetelnek külön büntetés nélkül azok az adóhátrálékosok és adóeltiltolók, akik az elmúlt évben szemben fennálló tartozásaikat egy hónap alatt nem fizették meg.

Belgiumban lezuhant egy repülőgép. A londoni személyesítő repülőgép Belgium területén lezuhant. Tizenöt utas a gép meghalt. A gép teljesen elpusztult.

Ügyvédi hír. Dr. Péter Jenő, ügyvéd, lapunk munkatársa, irodáját Cluj-Kolozs városában, Str. Iuliu Maniu v. Szent-Ilona utca 6. sz. alá helyezte át.

Bűvészek iskolája. A bűvészek iskolájának májusok, a bűvészek iskolájának rendkívül érdekes cikkeket közlünk. A *Déli* újság új száma. A színházi képeslap számtalan közül érdekesebb cikkeket közlünk, 120 pompás képet, a budapesti és külföldi rádióadások közül. Beszámolunk a színházi és filmeseményekről, egyfelvonásos szindarabokról, a legújabb regényt és kéregényt is közöl. A *Déli* újság száma 20 fillér.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Méhészeknek való tudomány.

A „Magyar Nép“ első megjelenése óta a tanítást tűzte ki magasztos céljául s alig van előfizető kit a tanítás áldása előbbre ne vitt volna. Ne tanuljunk saját kárunkon, ne örvendjünk testvéreink romlásán, mondjuk el egymásnak gyakorlati tapasztalatainkat s legyünk mind egymásnak tanítói. Alkossunk hatalmas méhesaládot, hol példás rend, szorgalom és a családért önfeláldozás van.

Most „kis aranybányám“ a méhészkedéssel elért tapasztalataim leírásával óhajtának gazdatársaimnak hasznára lenni.

Méhészkedésemet nem mint fő, csak mint mellékes foglalkozást űzöm. Ugy értem, hogy csak szórakozásra szánt időmet áldozom méheimnek, munkanapjaimat a kisgazdálkodás és cséplőgépek emésztik fel, *hasznot azonban, csak a méhészet és gyümölcsös hoz.*

Vidékünkön két idény virágzás van, és pedig: *akácvirágzás* (május 28—jun. 1-ig) és a *vogyes virágzás* (jun. 10—jul. 10-ig).

Ha méheimet természetes úton engedem fejlődni, ahelyett, hogy akácmézet hordanának, felerősödnek és június 15 táján rajoznak, — ha ugyan az idő kedvező. — Így mind a két idény legnagyobb részét fiasítással és a fiasítás nevelésével töltik el. Rajaim ha lenének is, nem lenne azonban mézem, mert az anya a nagy hordás alatt júniusban 90—140 ezer petét rak le.

Méheimet már március első felében híg méz etetésével serkentem szaporításra. A sok mézzel ellátott családjaimat úgy serkentem, hogy a befedett kereteket lefedelezem (leku-polom) a lefedelczett részt, langyos meleg vízzel megöntözöm a méhek ezt előre hordják és az üres lépek fölé koszoruba rakják.

Az anya látva, hogy hordás van, sokat fiasít. Kissé megpörkölt kukorica-lisztet tesz ki a méhesem elé, hogy a fiasításhoz szükséges himport ebből pótolhassák. Családaimat télen nem szoktam melegen pakolni, most azonban melegen tartom s így már április második felében az anya naponta 1300—1800 petét rak le, májusban már 1800—2900-at is.

AGYERMEK SZERVEZET

fejlődését, táplálását a legjobban azáltal segíthetjük elő, ha a reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál Ovomaltint adunk.

OVOMALTINE
AZ ERŐ ÉS EGÉSZSÉG

Az akácvirágzásra méheim rajzásra készen állanak. Május 26-án a mézelésre szánt családaimat hármassával beosztom (I., II., III.), mit hármás forgónak nevezek. Egy ilyen beosztáshoz előkészítek 14—16 üres keretet, melyekbe egész műlépet ragasztok. Most aztán az I. számú család kereteit mind kiszedem, keretbakra rakom, a műléppel ellátott kereteket ezek helyébe berakom, kikeresem az anyát a keretbakra rakott keretek között és egy egész frissen petézett kerettel együtt a költő-tér felső sor közepébe visszateszem, most aztán minden méhecskét az anyához beseprek zárólépül két mézslépet teszek.

A méhektől megszabadított fiasításos kereteket egyenlő arányban felosztom a II. és III. számú családokra.

A II. és III. jelzésű családok költőterét megszükítem, hogy az anya most már petézéssel tevékenykedjék, ezen családokkal lépet nem építetek, ezeket csupán mézhordásra állítom be. A méz-űrt melyekben az I. számú családtól kiszedett fiasításos kereteket raktam, tartalék lépkészletemből pótolom. Az így beállított családok méz-űrjében már a 12-ik napon a hátulsó keretekben is csillog a méz. Közepes jó hordás mellett június 8-án pergetni szoktam. Kiszedem a méz-űr összes kereteit keretbakra, a hátulsó még fedetlen mézes kereteket visszarakom, az egész vagy félig fedetteket kipergetem, kipergetés után a méztől kiürített kereteket vízbe mártom és a méz-űrbe vissza rakom. 6—8 nap múlva megint pergethetek fenti eljárás mellett.

Lássuk mi történik a raj állapotba helyezett I. számú családdal? A művelet napján az anya már elkezdett petézni, mert ezelőtt benne lévén nagy petézési munkájában s érezve fiasítása veszét, szorgalmas petézésre törekszik. Rátójik a még ki nem huzott mülépejt mélyedésébe, melyeket a méhek nagy szorgalmasan kihuznak s egy hét alatt már az összes mülépeket elkészítik. A müléből készült, szaruhártya mentes lépekből szépen kifejlődött méhecskék kerülnek ki. Junius közepe táján ezeket fel kell, hogy eresszem a méz-úrba s 15—20 kgr. mézet adnak. Első évben aztán az anyáját is feleserélem, egy szorgalmas jó tulajdonságu családtól kitenyésztt uj anyával.

Jövőben már a II. jelzésű családot fogom rajállapotba helyezni, azután meg a III-ikat. Így minden harmadik évben kicserélődnek, a fiasításra alkalmatlan lépek az anyával együtt s nincsen szükségem törzskönyvelésre.

A méz idényt tökéletesen kihasználom, A hámas forgó alkalmazása mellett 1930. évben szomszédok ellenőrzése mellett, az egyik családom 117 kiló mézet adott, átlagosan méhek im 65 kiló elszedhető mézet adtak.

Itt meg kell jegyezni, hogy én országos méretű, négy keretsoros kaptárakkal méhészkedem, nem tartom azonban kaptárainkat egyedül üdvözítő jóknak. Minden méretű kaptár lehet jó, vagy rossz, aszerint hogy ki kezeli, vagy milyen a méhek legelője? Ne üljenek fel azonban gazdatársaim a saját érdekében kiabáló, nagyméretű, amerikai kaptárokat ajánlóknak, akkor mikor házilag is össze állítható az országos méretű kaptár.

Egy kiscgazdának nincsen ideje, hogy drótot hálózzon a lépekre, hogy azok meg ne nyuljanak.

(Kolozspata.)

Dani Gergely,
kiscgazda.

Félmázsa almáért — tizenöt mázsa széna. Alig hihető el, de mégis megtörtént legutóbb a Székelyföld egyik nagyobb városának hétivásarán, hogy egy gazdálkodó ötven kg. Jonathan almáért 750 leit kapott amivel két nagy szekér szénát tudott vásárolni.

Ennél tanulságosabb példája nincs, de nem is lehet annak, hogy minden erővel meg kell védeni a gyümölcsfákat és ezeknek termését, mert semmi sem hoz nagyobb hasznot ezidőszert a gazdának, mint már meglevő gyümölcsfája.

A gyümölcsfáknak sok az állati és növény bántalmazója. Minden gazda ismeri a gyümölcspenészt (rothadást az almán, körtén, szilván, őszi és kajszin barackon, cseresznyén, meggyen, a lisztharमतot, me-

lyet az egresnél amerikai lisztharमत néven ismerünk, varasodást, vagy ragyasodást, a szilva és körte levelek vörösfoltosságát, főleg az őszibarackfákon előforduló levélfodrosodást, cseresznyelevel barnulást, a levéllikasztó gombát, a korompenészt, a gyökérpenészt, a szilva bábásodását, az alma és körte s azután a csontmagvuak rákosodását, mely az utóbbiak mézgásodását idézi elő, stb.

A gyökérnek, törzsnek, ágaknak, leveleknek, virágoknak és gyümölcsnek ezen megbetegedéseit összefoglaló néven gombabetegségeknak nevezzük.

A gyümölcsfáknak megvan azonban az állati bántalmazói is, melyek részben a fát, részben pedig a levéletet, virágrügyeket és magát a termést pusztítják el. Igen elterjedt kár-

tevő a nagy és kis farágó lepke husszinű hernyója, a kéregszú, a galagonyalepke hernyója, aranyfarku lepke, gyűrűs pille, a téli araszoló lepke, a pókhálólepke, v. moly, az almasodrólepke, vagy almamoly, a gyapjas pille és a többi lepkék hernyói, továbbá a bimbólikasztó bogár, stb.

Az itt felsorolt hernyók és bogarak az állati bántalmazók rágókártevőinek csoportját képezik, de ki ne ismerné a szívókártevők csoportját?

Ki ne tapasztalhatta, vagy hallotta volna a vértetű borzasztó pusztításait az almákon, a levéltetű, vagy hamutetűreg és a pajzstetű pusztításait.

Nem lehet tehát a gazdának fontosabb teendője, mint az, hogy a felsorolt kártevőket megelőző rügyfakadás előtt, tehát még a telelő állapotukban gyökeresen kiirtsa és erre kiválóan alkalmas a NOVENDA néven ismert készítményes gyümölcsfakarbolinum, melyből 100 liter vízbe 5 kg-ot kell tenni és ehhez az oldatból 2—3 kg. rézgálicot és oltott

Jobb nincs,
mert nem lehet

Novenda

v e z e t .

Mezőgazdasági, konyhakerti és virágmagvak romániai főlerakata
Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (v. Deák Ferenc-utca) 41

szet kell hozzáadni.

Eredményes védekezések és permetanyag megtakarítások azonban csakis magasnyomású gépekkel végezhetők. Mult hó 18-án megjelent 11. sz. lapunkban részletesen ismertettük a 15 literes VERMOREL gyümölcsfa permetezőket, melyek a többi forgalomban lévő gépektől abban különböznek, hogy újratöltésük nem 10—15, hanem fél perc, megszakító revolverrel vannak felszerelve és bambuszuk megfuratlan, két részből áll, melyek külön-külön is használhatók és ezenfelül még egy külön nyári porlasztóval is el vannak látva.

Aki az okszerű védekezéshez ilyen géppel akar nekilátni és a beszerzési helyet ismerni óhajtja, irjon lapunk szerkesztőségének, mert ezen az uton a „Magyar Nép“ előfizetői engedélyben részesülnek.

Közgyűlési meghívó. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvárt, 1933. április hó 9-én, virágvasárnapján, d. e. 11 órakor az egylet székházában tartja meg *rendes évi közgyűlést*, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívjuk. — Amennyiben az április hó 9-ére összehívott rendes közgyűlés a tagok kellő számban való megjelenésének hiányában határozatképes nem volna, úgy az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyűlést f. évi április hó 22-én, szombaton d. u. 4 órakor tartjuk meg, amely a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül fog határozni az április 9-i közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyekben. Kolozsvár, 1933. március 11. *Dr. gr. Bethlen György* sk. elnök. *Török Bálint* sk. titkár. — *Tárgysorozat:* 1. Elnöki megnyitó, 2. Az igazgató-választmány jelentése az egylet 1932. évi működéséről. 3. Pénztári jelentés a zárszámadá-

sokról és ezzel kapcsolatban az 1933. évi költségelőirányzat megállapítása. 4. Általános tisztujrás. 5. Esetleges indítványok.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület a méhészeti szakismeretek fejlesztése céljából 1933. évben is rendez május hó folyamán méhészeti tanfolyamot, a méhészet iránt érdeklődők részére. A tanfolyamon férfiak és nők, fiuk és leányok egyaránt résztvehetnek. Jelentkezéseket elfogad az E. M. E. titkári hivatala Kolozsvár, Attila-utca 10. A tanfolyam hallgatói jelentkezéskor 100 lei beiratási díjat fizetnek, egyébként a tanfolyam ingyenes. A tanfolyam csak az esetben lesz megtartva, ha legalább 20 hallgató jelentkezik. A tanfolyam pontos idejét az egyesület később fogja megállapítani.

Németország áttér az önellátásos gazdálkodásra. A Hitler-kormány gazdasági intézkedései legnagyobb jelentőségű és kihatásában az egész világpiacot érdeklő, az önellátásos gazdálkodásra való áttérés. Ez azt jelenti, hogy Németország úgy fogja beosztani mezőgazdasági termelését, hogy minden szükségletet belföldi termékkel fedezhessen. Ha a tervezet valóra válik, a mezőgazdasági államoknak, így Romániának is nagy kára fog származni az intézkedésből.

Szerezzünk új előfizetőket!

Az egész világon esik az ingatlanok értéke.

Az egész világon nagy mértékben esett az ingatlanok ára. Különösen a városi házak értéke csökkent. Amerikában például már annyit sem adnak a házakért, mint amennyi bekebelezett teher van azokon. Pedig annakidején a házak értékének csak kis hányadára folyósítottak kölcsönöket.

Görögország kukoricát vásárol Romániától. A brailai tengeri kikötőbe több görög gabonakereskedő érkezett, hogy romániai gabonát vásároljanak. Sajnos, egyelőre csak két-ezer vagon kukoricát vásároltak. A kukorica árát felerészben pénzzel fizetik ki, felerészben pedig árut szállítanak a kukorica értékében.

Állatarak Kolozsváron.

Igás ökör 8—10 ezer lej páronként. Fejős tehén 5—8 ezer lej darabonként. Az igás ökrök ára esik, a fejős tehének ára pedig emelkedő irányzatot mutat. Vágómarha 4—5 ezer lej, szopó borju 600—1000 lej darabonként. Hizott sertés 16—20 lej élősúlyban, kilónként.

Piaci árak Nagykárolyban.

Terményárak: búza 650—660, rozs 450—460, napraforgó 380—390, zab 195—200, kukorica 190—195 lej mázsánként.

**Magas- és bokorrózsákat
fenyőket, díszbokrokat stb.
a legjobban vásárolhat**

**Ambrosi-Fischer & co. Rt.-nál
AIUD-NAGYENYED**

Árjegyzék díjtalan!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Ifjúságunk jövője.

Tisztán lássatok.

Ifjúságunk munkás, kiváló tagja, az erdélyi ifjúsági mozgalmak egyik jeles vezére, László Dezső, szintén figyelemreméltó, tartalmas könyvet írt, melynek címe „Akarom: Tisztán lássatok”. Könyvében Széchenyi István példamutatásának, tanításának a magyar jelennel való kapcsolatairól szól, Széchenyi tanításából azon drága utmutatásokat idézi, amelyek jelenlegi feladataink megoldásában vezérelhetnek. A László Dezső könyve is fel-emelő bizonyosság amellett, hogy ifjúságunk kezdi már tisztán látni az igazi utat, amely átvezethet nehéz és válságos helyzetünk szakadékaiban.

Már a könyv címe is egy nagyszerű program. Valóban, nemcsak ifjúságunknak, de egész erdélyi magyarságunknak elsősorban józan tisztánlátásra, önmagunkkal, mulasztásainkkal, bűneinkkel szemben való nagyon őszinte számvetésre van szükségünk. Már éppen eleget dicsőítettük a multat, eleget siránkoztunk a jelen felett, ábrándoztunk a boldogabb jövőről, ideje már, hogy felébredjünk és megkérdézzük: Mire vagyunk képesek? Számba kell vennünk, hogy a reánk zúdult megpróbáltatásokban milyen része volt saját könnyelműségünknek, pártoskodásunknak, kényelemszeretetünknek és meg kell próbálnunk komoly fegyelemmel új utakon járni és úgy keresni meg az elesettségünkbeli való felemelkedés eszközeit. Önmagunktól kell nagyon sokat várnunk és követelnünk, annál többet, minél kevesebbet várhatunk másoktól. Erre a józan tisztánlátásra, komoly számvetésre elsősorban az ifjúságnak van, nagyon nagy szüksége. Mi idősebbek, ha látjuk is a hibákat egyet már a legjobb akarattal sem tehetünk meg, nem hozhatjuk vissza ifjúságunk sokszor könnyelműen eltékozolt napjait, nem kezdhetünk elöl mindent, amit talán most már egészen másképpen szeretnénk elvégezni.

Ifjúságunknak helyes érzékére vall, hogy elsősorban Széchenyitől akarja megtanulni azt, amit történelmi nagyjaink sorában valóban

igazában csak Széchenyitől lehet jól tanulni; a tisztánlátást. Széchenyi tűzben próbált hűséges fajszeretete elég erős arra, hogy el tudja bírni a legsúlyosabb kritikák szemrehányásait is, de elég bölcs is volt, hogy kitartással keresse a javátétel legmelőbb útjait és eszközeit s volt lobogó hűszívében, mely egy percig sem adta fel a győződést, hogy a magyar csak önmagát segítheti meg, más által meg nem gyilkolható. Utóközlésbe járni Széchenyi Istvánhoz s tőle tanulni józan, munkás, hívó szeretet, valóban gyönyörű feladat mindnyájunk számára. Ifjúságunk kérdéseivel foglalkozni akarva vassa el a László Dezső könyvét is.

A fiatal szerzőnek volt bátorsága a könyve bevezető részében a következő nagyon komoly, hibáinkra reávilágító mondatokat: „Mi magyarok, nem tűrjük a kritikát. Mi magyarok szívesen leütjük a magunkkal magasabb fejet. Mi magyarok nem szeretjük hozzáink intézett őszinte beszédet. Mi magyarok örülünk, ha a másokban bűnt látunk. Mi magyarok a fiatalokat mindig megalkuvás mindenbe beletörődésre, hátsó gondolatokkal való operálásra szorítjuk.”

Kemény szavak ezek, de elfogadjuk a kemény szavak vádját, ha ifjúságunkban valóban több lesz a szeretet, igazabb lesz az életembecsülése, készségesebb lesz a hibáinkra reámutató figyelmeztetés iránt való engemkedés, az egymásnak megbocsátani jóakarata, mint amilyen volt a megelőző nemzedékekben. A tisztánlátás, a hibáinkkal való számvetés ugyanis csak az első lépés az újuló jövő felé vezető igaz uton, de az eljőnnie kell a második lépésnek, a szavak és szemrehányásokban ki nem merülő, áldozó szeretetben megdicsőülő igazi munkának. Igaza van a költő figyelmeztetésének: „Szép az élet, úgy mondja az álom, kötelességben úgy találom.” Ha fölébredtünk az álomból, ha kezdtünk már tisztán látni, elérkezett ideje a komoly, alkotó munkának is.

FELTÁMAD AZ ÉLET.

Öröktüzü Napnak olvadt aranyában
 Fürdik a tavasznak újraéledt zöldje.
 Pacsirta dalolgat puha barázdában:
 Hozsánna, hozsánna, öröm szállt a földre!
 Ujra éled minden,
 Ami semmivé lett.
 — Feltámadt az Élet!

Ünnepi harangszót kap a szellő szárnyra.
 Ünnepi imádság fogja meg a lelket.
 Templomajtó tárva, — a hívőket várja:
 Ujhodásra várók siessetek, jertek!
 Fáradt szívetekben
 Zengjen ma az ének.
 — Feltámadt az Élet!

A mezőn, az erdőn titkos csengő csendül.
 Mélyről szálló pára a magasba röppen.
 Ibolya bimbaján olvadt harmat rezdül,
 Annyalok röpködnek égalatti ködben,
 S biztatják az embert,
 Kit tövis megtépett:
 — Feltámad az Élet!

Ünnepi harangszó feltámadást hirdet.
 Húsvéti imától megnyílik a börtön.
 Selymes fűzfabarkák mossák lelkeinket.
 Ujhodás ünnepe Napot szül a földön
 S biztatja az embert,
 Kit tövis megtépett:
 — Feltámad az Élet!

Móra László.

Mese a barkáról.

Élt egyszer a nagy erdők mélyében egy szépséges erdei tündér, Nyda volt a neve.

Nyda jó szívvvel viseltetett az erdő minden élőlényével szemben. Szerették is őt valamennyien, állatok, madarak, fák és virágok. Nyda mindég vig volt és jókedvűen dudolgatott, így azután jóelőre tudták mindnyájan, ha feléjük közeledett. Nyda rendszeren barna ruhát öltött és hogy ne fázzon, egy gyönyörű

ezüstszürke prémekkel szegélyezett gallért borított a vállára.

Az erdő lakói közül csak egy valaki volt barátságtalan Nydával szemben, ez pedig nem volt más, mint a vicsorító vén ordas. Félt is tőle Nyda nagyon és vigyázott, hogy ne kerüljön az útjába. De egy napsütéses kora tavaszi napon, mikor Nyda a meleg idő közeledtére kísértált a folyó partjára, hogy széjjelnezzzen a nagyvilágban, egyszerre csak meghallotta a haragos farkas hangját. Nagyon megijedt szegény és körülnézett, hogy hol is találhatna menedékre, de sehol semmi hely, ahol meghúzódhatnék, csak a folyó partján állt elszórtan egy-két magas káros fűz.

— Kedves Fűzfa, — könyörgött Nyda a félelemtől reszketve, — segíts nekem! Mit csináljak, hová bujjak, hogy megvédhessem magamat a haragos farkastól? Hallod, mint közeledik lépésről-lépésre? Úvöltése mindég közelebb és közelebb hangzik. Jaj úgy félek! Drága jó fűzfám, eszelj csak ki gyorsan valamit, mert különben itt talál és föl fog falni engem.

A fűz gondolkozott egy pillanatig, azután sietve így felelt:

— Simulj csak a törzsemhez kis Nyda és én lehajtom ágaimat körülötted, hogy elfedjenek.

Nem kellett ezt Nydának kétszer mondanivaló, bezzeg gyorsan megfogadta a jó tanácsot s ideje is volt, mert alig hogy ráhajoltak a gallyak, hogy elfödjék, már elő is törtetett a vén ordas az erdő sűrűjéből, zsákmány után kutatva.

De a fűzfa gondosan meg óvta kis barátját, gallyai szoroson köréje simultak és így a farkas, a nélkül hogy Nydát észrevette volna, tovább rohant.

— Köszönöm kedves jó fűzfa a szivességedet! — hálálkodott Nyda, amikor elmúlt a veszély. — Mit adhatnék neked, hogy megháláljam jószágodat? Ninesen nekem semmi egyebem, mint ez a szürke gallérom. Legyen ez a tiéd azért, hogy megmentetted életemet.

Ezt mondván, levetette gallérkáját és a fűzfára borította.

Azóta minden tavasszal, amikor a kis fűzfarügyek kifakadnak, minden kis esecsemőrügy ezüstszürke bundába van burkolva és azóta a gyermekek „kis cicá“-nak nevezik a barkát.

Sárközyné.

Aromagolc Adomán

Nagy jelentőségű felfedezést tett egy magyar tudós.

Közelebbről irtunk arról, hogy egy magyar tudós nagy jelentőségű felfedezést tett a vitamin kutatás terén. Ez alkalommal a magyar tudományos munka újabb sikeréről számolhatunk be.

Már régebben megállapították, német tudósok, hogy a fonalgombák és a tüdőbajt okozó bacillusok között valamilyen rokonság van. Sőt Enderlein német tudós kísérletekkel kiderítette, hogy bizonyos fajú penészgombák feltétlenül elősegítik a tüdőbaj kifejlődését. Ennél a megállapításnál a tudósok nem tudtak tovább jutni és így a felfedezésből gyakorlati haszon nem származott.

Szathmáry Sebestyén, magyar tudós vizsgálatai újabb eredményre vezettek ezen a téren. Szathmáry megállapította, hogy a fonalgombák bizonyos fajai, eddig még ki nem derített módon, baktériumokká (bacillusokká) alakulnak át. A magyar tudós ezeket az új lényeket gomba-bacillusoknak nevezte el. A felfedezés legnagyobb eredménye az, hogy Szathmáry az új baktériumokat állatokba fecskendezte be és azokat ez által megbetegítette. Az elhullott állatok boncolása után kiderült, hogy a befecskendezett gomba-bacillusok a test szöveteiben ugyanolyan elváltozásokat okoznak, mint a tuberkulózis (tüdőbaj) bacillusok.

Kilencszáz éves per.

A római legfelsőbb törvényszék érdekes perben hozott végleges ítéletet. Két olaszországi község Casalvieri és Eicalvi kilencszáz év óta pereskednek egy

földterület tulajdonjoga fölött. Az érdekes perben az ítéletet egység alapján hozta meg a törvényszék.

Ellentét.

— Nem tudom miért, én csak a tudományos emberekhez vonzódom.

— Pedig nagyon egyszerű magyarázata van ennek! A természettannak már elemi részéből is tudjuk, hogy az ellentétek vonzák egymást!

Minden árleszállítási akcióban részt vesz, éppen ezért

kitűnő és olcsó regényekért és szakkönyvekért forduljon a **MINERVÁHOZ**

Cluj—Kolozsvár. Str. Regina Maria (volt Deák F. utca) 1.

Tavaszi betegség

Azon előfizetőink részére bármely ügyből kifolyólag másra szorúlnak, ezen roomban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, szakértőinknek a tanácsadói fizetnünk kell, felkérjük önként, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek lej, (orvosi tanácsokért 30 lej könnyebbség okáért bélyeg mert ennek költségeit mi fedezhetjük. Ha a választ megben kívánják, ezenfelül még lön portódíj is beküldendő. Azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva

S. T. Mintán öccsének utolmég 1931. évben lejárt és azt újítani elmulasztotta, haza az esetben térhet, ha lejártával az illetékes román községen jelentkezik és kér egy tárátlépési igazolványt, felborindokul valamelyes körülmé-

Tanuld meg!

„Tavaszi betegség“. Sok embernél tavasz felé megromlik a közérzet. Az ember levert, ingerlékeny, fáj a feje, esetleg gyengeségedülést érez. Ha chez elvélve izomremegés járul és a foghúzás vérzik, bizonyos, hogy a bajt a „tavaszi betegség“ okozza. A „tavaszi betegség“ oka, hogy a szervezetből az egyoldalú, téli táplálkozás alatt a vitaminok kifogytak. A télire eltett zöldség, gyümölcs, krumpli, márciusra vitamin tartalmuknak nagy részét elveszítették. A tej és más állati termékek szegényebbek vitaminban, mint nyáron és ősszel. A bajnak legjobb gyógyszere a helyes táplálkozás. Mielőbb friss zöldséget kell enni. Saláta, paraj, retek, sóska legjobb ellenszerei a betegségnek. Citrom lé (most olcsó a citrom, 2—3 lej darabjal) vaj, tojás, egészíthetik ki a gyógyító étrendet. Nagyobb mennyiségben fogyasztott tava-

lyi zöldség és gyümölcs is hasznosak. A nyers savanyú káposzta káposztalé csodát tesznek a betegség ellen.

A betegség végeredményében napfény hiányára vezethető szá. Ezért kell olyan táplálékot enni, amelyeknek anyagcseréje termelés alkalmával a napfény hatásának hatása alatt keletkezett.

A betegséget nem szabad elhanyagolni, mert a leggyorsabb szervezetet halálos betegséggé madhatják meg, gyermekek pedig életüket veszélyeztetik, későbbi fejlődésüknek lecsúszására.

Mit tegyünk, ha sír a kisgyermek? Ha a csecsemő sokat sír, szabad elkábitanunk ringóval vagy mérgező anyagokkal, például mákfőzettel. Az erős sírás betegség jele és orvosi tanácsát kell kikérnünk.

mely miatt elmulasztotta utlevé-
lének megújítását. — Ha önként
jelentkezik és elfogadhatóan igaz-
olja, hogy miért nem tudott a
hadgyakorlaton és szemléu jelent-
kezni, úgy a hadbíróság — előre-
láthatólag nem fog súlyosabb
büntetést kiszabni, mint 15 nap-
ra 2 hónapig terjedő fogházat. —
Egyébként a beküldött 150 Leje-
reérkezett s előfizetése f. év vé-
gig rendben van.

B. S. Jó barátjának angina
pectoris (mellszorogás) beteg-
sége ellen a már megadott orvosi
tanácsok (dieta, kevesebb étke-
zés s főleg az esetleges dohány-
zás és alkoholfogyasztás mérséklé-
sége) mellett kitünő szolgálatot
teend a fájdalmak ismételt meg-
jelenésekor az *agatheosan wan-
der dragées*, melyet jó lesz a
gyógyszeréssel megrendeltetni
és otthon készenlétben tartani.
Az utasítás a dragéékat tartal-
mazó üvegesén adva van. (Még
jó a *Theominal* tabl. is, melyből
3-szor naponta 1—1 tabl. veendő
be.) Valószínűleg az injekcióban
adott gyógyszer az *angioxyol*
volt, ennél ugyanis 3—4 injekció
után a fájdalmak megszűnnek. —
A vadászattal járó nehezebb turák
egyelőre kiküszöbölendők, mert
az erős testi fáradság kiváltója
lehet az éppen nem kívánatos fáj-
dalmaknak, melyek csak kísérő
tünetei annak a kellemetlen rossz
érzéseknek, melyeket egy-egy ro-
ham magában rejt. Dr. G. E.

K. E. Gépirásos levelét megkap-
tam. Az ajánlott atophant nagy
elöszeretettel (és jó eredménnyel)
szoktam rendelni. Mint írja, nem
bírná. Emiatt meg kellene próbálni
az *atochinol „Ciba“*-t mely
dragées formájában kerül forgá-
lomba. Naponta 2—4 dragées sze-
dendő be, tekintettel arra, hogy
a baj már az ősz óta fennáll. En-
nél a gyógyszernél — éppúgy,
mint az atophannál — fontos,
hogy időnként szünetet kell tar-
tani és sok folyadékot kell be-
venni, különben gyomor-bélpana-
szokat vált ki. A meleg bepakko-
lások jó hatással vannak. — A
napkúra eselleges igénybevételé-
nél tanácsos lesz a szemorvos vé-
leményét alkalomadtán kikérni.
A jódosvíz készítése igen egy-
szerű, amennyiben a gyógytár-
ból 40—50 gr. 10%-os jódlineturát
beszerezve, otthon különböző

erősségben készíthető el. Mindig
délben étkezés után kell szedni.
Eleinte evőkanál vízben 1-2-3 stb.
cseppet (kb. 10 cseppig), aztán fél
borspohár vízben (10-20 cseppig),
később 1 borspohár vízben (20-
30-35 cseppig). Az emelkedés na-
ponta 1 csepp. Ha a 35 cseppet el-
érte azt 10 napon át kell folytatni
és azután cseppenként vissza kell
menni (ugy, mint az arsénál). A
jodalose Galbrun olyan jódkészít-
mény, mely jodismust még hosz-
szas használatnál sem okoz állí-
tólag. Esetleg ezt megpróbálhatja.
— Szeretném, ha alkalomadtán is-
mét felkeresne sorajvai és beszám-
olna az eredményről, amit ren-
desen mindenki elmulaszt.

Dr. G. E.

Régi előfizető. Hosszu levelét
megkaptam. Kifejejtette megírni,
hogy hány éves, azonban tüdő-
tágulata miatt gondolom, hogy az
50-et eltápostá. Véleményem sze-
rint a vérbaja nincs kigyógyulva,
ami miatt szükséges lesz ismét
orvoshoz fordulnia, esetleg a leg-
közelebb eső város kórházát ke-
resse fel, hogy ott ismét vizgá-
latnak vesse alá magát. A vér-
bajra vonatkozólag íróasztal
mellől nem lehet a panaszokat
megszüntetni, annak szakavatott,
rendszeres kezelés kell. Emiatt
ne vegye rossz néven, hogy a ke-
zelést nem írom le, mert ehhez
szükséges a beteg, illetőleg vére-
nek ismételt megvizsgálása. Ad-
dig is, míg valamely városban
szakorvost felkeres, szedjen jód-
kálit (Rp. Kalii jod. 10.0, Aquae
dest. 180.0, Glycerini 10.0, MDs.
Naponta 3-szor 1—1 evőkan.) — A
tüdőtágulatra kapott és elvesztett
Rp-je valószínűleg Stib. sulf.
aurant. volt. Ha a lapot felmu-
tatja a gyógyszerész úrnak, ké-
szít ily porokat (Rp. Codeini
phosph. 0.20, Stibii sulf. aurant.
0.20, sacch. albi 3.0, 10 porra). A
köhögés csillapítására ezenkívül
még számos jó gyógyszer van
(pl. a dicodid tabl., a troparin
tabl., a papaverin theosan stb.,
stb.). — A gyomrára vonatkozó-
lag pedig jól tette, hogy Röntgen
vizsgálattal is megállapította a
bajt. Gyógyult fekélye van, de
még fennáll a gyomorsav túlten-
gés is. A gyomor „égések” meg-
szüntetésére szedjen Richter-féle
magnozon-t, étkezés előtt 1 kés-
hegynyt s ha étkezés után is van

fájdalma, akkor is. A gyomorégés
rövidesen megszűnik. Elég szo-
morú, hogy annyi baja van, de a
vérbaj gyógyítható, a tüdőtágu-
lattal járó nehéz légzés enyhít-
hető és a gyomorfekély is rend-
ben lenné, ha nem emlitené a ne-
hez nyelést. Vajjon ir-e nekem,
ha egy kis javulást lát? Dr. G. E.

Szentesi hírek

Előző számainkban közöltük
előfizetőinkkel, hogy a hátraléko-
sok részére kitöltött postautal-
ványt küldünk ki folytatólago-
san. Ezt az utalványt, mint eddig
is tettük, a laphoz mellékeljük.
Azon hátralékos előfizetőinket,
akik ilyen utalványt kaptak, ez-
után is felszólítjuk az ott feltün-
tetett díjak beküldésére. Ugyanis
ez az utolsó intéseink, mert ha a
hátralékaikat nem fizetik ki rö-
vid időn belül, bármennyire is
sajnáljuk, de lapunk küldését
kénytelenek leszünk ezek részére
megszüntetni. Nekünk a nyom-
dai előállítást, papírt, bé-
lyeget, stb. előre kell kifizetnünk
s ha tovább is pénz nélkül küldé-
nők a lapot egycseknek, a nem
fizetők miatt lapunk további fen-
maradását tennők kockára. Bár
ilyen hátralékosunk nincsen sok,
mert előfizetőink túlnyomó töb-
sége kötelességének tartotta la-
puk fenmaradása érdekében a
díjakat beküldeni, mégis szüksé-
gesnek tartottuk az érdekeltek-
nek ezeket tudomására hozni. Akik
eddig bármely okból kifolyólag
elmulasztotta hátralékát rendez-
ni, még alkalmat nyújtunk arra,
hogy tovább is megmaradjon elő-
fizetőnknek. Sőt dacára annak,
hogy már áprilisban vagyunk, a
könyvnaplart is elküldjük ré-
szükre egészen addig, amíg
készletünk tart. Igyekezék tehát
minden hátralékos a pénz bekül-
désével s tekintse úgy minden
előfizető, mintha csak ő rajta
mulna lapunk további fenmara-
dása. Ha mindenki belátja ezt,
akkor a nehéz nyári hónapokat
is kibírjuk s lapunk ezután is zá-
vartalanul fog megjelenni.

B. E. Kaplony, V. S. Nagyto-
poly, B. S. Ozsdola, D. E. Brassó,
P. M. Krizba, K. L. Tornya, O. J.
Kézdiszentlélek, V. S. Temesvár,
M. Zs. Szentegyházassfal.

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELŐFIZETESI DÍJ:

Egész évre . . . 500 L. Félévre 260

Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Könyvosztályunk arra kéri szindarabot rendelő előfizetőinket, hogy rendeléseiknél pótszindarabokat is jelöljenek ki, arra az esetre, ha a kívánt mű nem volna raktáron, mert az utánpótlás a szigorított behozatali cenzura miatt sokszor csak hetek múlva lehetséges. Ujabban az Inspectoratul teatrelor is megkívánja az előadandó darabok két példányban való melléklését, amire való tekintettel közöljük a nagyobb példányszámban raktáron levő darabok jegyzékét: A betyár kendője 30 Lei, A falu rossza 41 Lei, Cigány, Nótás Katá, Ördög párnája, Szökött katona, Piros rózsza, fehér rózsza, Cseperkekalap darabonként 55 lejért, Móricz: Buzakalász, Sári bíró, Gárdonyi: A bor, A virágnak megtiltani nem lehet, darabonként 60 lejért. (Teljesen elfogytak: Gyimesi vadvirág, Amit az erdő mesél, Sárga csikó, Tölenc, Piros bugyelláris, A tót leány, Vereshaju, Parasztkisasszony, Felhő Klári, Cigány Pauna.)

Munkás és olvasó. Névtelen levelekre általában nem szoktunk válaszolni. Önnek azonban kivételesen kötelességszerűen megírjuk a következőket. Levelében nagy tudatlanságot árult el. Oroszország nem a boldogság országa és az emberek ott nem földi paradicsomban élnek. Többször

közöltünk a „Magyar Nép”-ben oroszországi híreket. Ezek mindig tárgyilagos és biztos forrásokból eredtek. Az igazság az, hogy máma már a szovjet urai is látják, hogy baj van, a régi rendszeren sokat változtattak és a mostani rendszert is állandóan újítgatják. Hogy a Magyar Nép mit ér, nem ön fogja eldönteni, hanem eldöntik azt az olvasók százezerei. Sajnáljuk, hogy szűk látóköre mellett még érzelmeiben is elragadtatja magát.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: M. L. pénzt. Berettyószéplak 150 (r. 1933. dec. 31-ig), Cs. P. Gyimesközéplek 155, J. L. Genos 325, K. A. Gyergyószentmiklós 155 (r. 1932. dec. 31-ig), Somosdrol: F. M. 150, ifj. F. P. 150 és ifj. H. S. 150, L. J. Simonyifalva 150, Sz. K. Arad 150, T. J. Belényes 155, D. J. és D. Gy.

Krizba 150-150, D. J. Csernák 150, T. F. Csikesekefalva 150, F. Tusnád 155, Ifj. F. J. Csikés-tamás 150, K. K.-né Azuga 70, M. Sepsiszentkirály 155, Sz. Zalán 155, T. I. Uzon 150, B. Kézdiabísi 155, Z. B. Lozsád 150, Sz. G. Szászváros 150, M. J. Nagykend 150, K. M. Magyaros 150, M. J. Balavásár 150, F. J. Magyarozd 150, F. L. Cs. somlyó 150, Gazdakör Székely 150, Dr. Sz. L. Oravica 150, S. Nörinése 150, Ifj. Egylet T. szentlászló 150, Ifj. L. Gy. Zombor 155, F. J. Sáromberke 150 Lei.

Apróhirdetések

Tóthfalussy Nagy Képes B. eladó. Leveleket Diviciori-m. Nagydeveceser, posta Tag. S. S. S. Ref. Lelkészi hiv. kérünk.

A KÁR HASZONNAL JÁR

Ha gyümölcsstermése védekezés híján eddig elpusztulokuljon a kárból és védekezzen rendszeres munkával, a megvédett gyümölcs a legnagyobb haszon. Most fakadás előtt egyetlen

NOVENDA

permetezéssel pusztítson el minden áttelelő álcát, petegombabetegséget. Még ma rendelje meg a szükséges gyümölcsfakarbolineumot a

NOVENDÁT

a legközelebbi lerakatnál és ha ennek a címét nem forduljon a vezérképviselőhöz, a

Frederic Spodheim és Társa céghez București 2., B-dul Elisab. vagy a

„MAGYAR NÉP” Szerkesztőségéhez Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. (volt Brassai-utca) 5.